

Ministerie van Justitie

Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving

Directie Juridische en Operationele Aangelegenheden

Postadres: Postbus 20301, 2500 EH Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Telefoon (070) 3 70 79 11
Fax (070) 3 70 79 00

Datum	21 februari 2008	Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden. Wilt u slechts één zaak in uw brief behandelen.
Ons kenmerk	5530417/08	
Uw kenmerk	2070807560	
Onderwerp	Beantwoording vragen over fouten van opsporingsambtenaren.	

In antwoord op uw brief van 3 januari 2008, deel ik u mede dat de vragen van het Kamerlid De Wit (SP) over fouten van opsporingsambtenaren, worden beantwoord zoals aangegeven in de bijlage bij deze brief.

De Minister van Justitie,

Antwoorden van de Minister van Justitie op vragen van het lid De Wit (SP) over fouten van opsporingsambtenaren. (Ingezonden 3 januari 2008; nr 2070807560)

Vraag 1

Wat is uw reactie op het interview met de professor Buruma in de Volkskrant over fouten van opsporingsambtenaren? 1)

Antwoord 1

Het interview is gebaseerd op een toen nog te publiceren artikel van prof. mr. Y. Buruma in Delikt en Delinkwent (DD). In januari 2008 is het artikel in DD gepubliceerd (DD 2008, afl. 1/8, p. 87-104). In de publicatie in DD geeft hij aan de hand van een zevental uitspraken, zijn visie op vormverzuimen in het vooronderzoek en de rol van de rechter. Buruma refereert in het artikel aan het Versterkingsprogramma Opsporing en Vervolging en stelt dat in zijn algemeenheid zonder meer kan worden aangenomen dat de kwaliteit van de opsporing de laatste jaren enorm is vooruitgegaan. Hij schetst aan de ene kant de positieve ontwikkeling dat rechters kritischer worden ten aanzien van de opbouw en inhoud van het opsporingsdossier. Aan de andere kant komen daardoor meer fouten in de opsporing aan het licht.

Vraag 2

Hoe is het mogelijk dat in een periode van tien maanden (2006-2007) in zeven gevallen verdachten vrijuit zijn gegaan omdat is aangetoond dat rechters onvolledig zijn geïnformeerd?

Antwoord 2

In de zeven uitspraken heeft de rechter in zes gevallen de niet-ontvankelijkheid van het Openbaar Ministerie (OM) uitgesproken en in één geval is de vervolging in een vrijspraak geëindigd wegens gebrek aan bewijs. Drie van deze zaken zijn nog onder de rechter vanwege cassatieberoep. Zoals ook uit het artikel blijkt, liggen aan deze uitspraken diverse redenen ten grondslag en kan niet onverkort de conclusie worden getrokken dat in alle gevallen de uitspraak te maken heeft met het feit dat de rechter onvolledig is geïnformeerd. De uitspraken hielden, onder andere, verband met het feit dat door het openbaar ministerie of de rechter geconstateerd werd dat het proces-verbaal onjuistheden bevatte of geen volledig beeld gaf van het verrichte opsporingsonderzoek of van tijdens het opsporingsonderzoek naar voren gekomen informatie.

Daarbij is het van belang op te merken dat in twee zaken het openbaar ministerie de rechter heeft geïnformeerd over de door het openbaar ministerie geconstateerde onvolkomenheden in het opsporingonderzoek waarbij in één geval de officier van justitie zelf de niet-ontvankelijkheid van het openbaar ministerie in de vervolging heeft gevorderd. In het antwoord op vraag 4 wordt verder ingegaan op twee andere van de in het artikel genoemde zaken.

Vraag 3

Deelt u de mening dat de controle op rechercheurs en officieren van Justitie onvoldoende is, waardoor zij teveel de kans krijgen om informatie te verzwijgen of te verdraaien? Zo neen, waarop baseert u uw mening?

Antwoord 3

Ik kan de veronderstelling dat rechercheurs en officieren van Justitie te veel de kans krijgen informatie te verzwijgen of te verdraaien, niet onderschrijven.

Een van de belangrijkste conclusies uit het parlementaire enquête-onderzoek inzake opsporing (Kamerstukken II 1995/96, 24 072, nr. 10 en 11) was dat er voor de toepassing van heimelijke trajecten die buiten het strafdossier werden gehouden geen plaats meer diende te zijn. Als gevolg daarvan is omvangrijke wetgeving tot stand gekomen: de wet bijzondere opsporingsbevoegdheden (Stb. 1999, 245). Teneinde de kwaliteit en professionaliteit van de opsporing verder te versterken en te voorkomen dat er fouten worden gemaakt zoals die ook naar voren komen in de uitspraken die zijn opgenomen in het artikel van Buruma, werken politie en OM aan de implementatie van een reeks maatregelen zoals opgenomen in het Versterkingsprogramma Opsporing en Vervolg (zie voorts het antwoord op vraag 5 en 6). Bovendien heb ik in het Algemeen Kader herziening Wetboek van Strafvordering en de voortgangsberichten hierover aangegeven dat de positie van de rechter-commissaris versterkt zal worden als onderdeel van de voorgenomen herstructurering van het vooronderzoek. Aan de bestaande positie van de officier van Justitie als leider van het vooronderzoek wordt daarbij niet getornd; wel is er reden om met het oog op de functie van het vooronderzoek als voorbereiding van het onderzoek ter terechtzitting de positie van de rechter-commissaris te versterken (Kamerstukken II 2006/07, 29 271, nr. 5, blz. 2-3).

Vraag 4

Is het waar dat in een door de heer Buruma genoemde zaak een infiltrant een strafbaar feit heeft kunnen uitlokken omdat het toezicht door leidinggevenden onvoldoende was? Kunt u zeggen om wat voor zaak het hier ging? Wat is uw mening hierover? Zo neen, waarop baseert u uw mening?

Antwoord 4

Twee van de zeven uitspraken hebben betrekking op twee verdachten in dezelfde strafzaak, waarbij een van de verdachten een informant was. Het gerechtshof 's-Gravenhage heeft op 25 juni 2007 ten aanzien van beide verdachten uitspraak gedaan (Zie www.rechtspraak.nl onder nummer LJN BA8171 en LJN BA8168). Het hof heeft het OM niet-ontvankelijk verklaard omdat

de verdachte volgens het hof in het kader van zijn werkzaamheden als informant strafbare feiten zou hebben uitgelokt. Hij heeft dit kunnen doen omdat de controle van de Criminele inlichtingen eenheid (CIE) op diens handelen als informant volgens het hof tekort schoot.

Het OM kan zich niet verenigen met de uitspraken van het hof en heeft hiertegen cassatie bij de Hoge Raad ingesteld. Nu de zaak nog onder de rechter is, past het mij niet over deze zaak uitspraken te doen.

Vraag 5

Deelt u de mening van de heer Buruma dat het niet meer gaat om incidenten? Zo neen, waarom niet?

Vraag 6

Bent u bereid een diepgaand onderzoek in te stellen naar de omvang van het negeren, verdraaien en verzwijgen van informatie door de politie en/of Officieren van Justitie en de mogelijke oorzaken hiervan? Zo neen, waarom niet? Zo ja, wanneer kan dit onderzoek zijn afgerond? Welke maatregelen gaat u treffen om aan deze misstanden een einde te maken?

Antwoord 5 en 6

In het kader van het Versterkingsprogramma Opsporing en Vervolgning zijn verschillende maatregelen in gang gezet om de kwaliteit van het werk van politie, OM en NFI te verhogen. Deze maatregelen zien voor een belangrijk deel ook op de in het artikel gesignaleerde 'misstanden'. Bij ernstige delicten vindt bijvoorbeeld tegenspraak plaats. Deze is intern georganiseerd en bestaat uit het op gestructureerde wijze doorlopend toetsen van beslissingen door niet bij het onderzoek betrokken medewerkers. Bij de politie zijn tal van veranderingen in gang gezet op het gebied van leiderschap, kwaliteit, opleiding, innovatie en procesgericht werken. Ten behoeve van de toetsbaarheid van de politieverhoren in een latere fase van het strafproces zal, zodra de politie de verhoorkamers daartoe heeft ingericht, voor bepaalde categorieën delicten auditieve- en audiovisuele registratie verplicht worden gesteld.

Aanleiding voor onder meer deze maatregelen was het evaluatierapport van de Commissie Posthumus I naar aanleiding van het onderzoek naar de Schiedammer Parkmoord-zaak in 2005. Een nieuw diepgaand onderzoek naar vermeende misstanden bij politie en OM op dit punt lijkt mij dan ook niet aangewezen. De implementatie van het Versterkingsprogramma is halverwege. Inmiddels heeft twee maal een landelijke auditronde plaatsgevonden bij alle parketten en regiokorpsen om te bezien in hoeverre de maatregelen ook daadwerkelijk worden uitgevoerd en met welk resultaat. Van de resultaten van de eerste auditronde heb ik u bij brief van 1 mei 2007 (Kamerstukken II, 30800 VI, nr. 86) vergezeld van de eerste voortgangsrapportage geïnformeerd. Daarin is aangegeven dat OM, politie en NFI in nauwe samenwerking op beleids- en uitvoeringsniveau de maatregelen stapsgewijs realiseren. De tweede voortgangsrapportage wordt u dit jaar voor het zomerreces toegezonden.

Gelet op de tussentijdse bevindingen kan worden geconcludeerd dat de betrokken organisaties voldoende zijn doordrongen van de wenselijkheid om te komen tot een structurele kwaliteitsverbetering van de opsporing en de vervolging.

Vraag 7

Deelt u de mening dat het voor het vertrouwen in de rechtsstaat onontbeerlijk is dat burgers van politie en justitie mogen verwachten dat waarheidsvinding voorop staat?

Antwoord 7

Ja, binnen de daarvoor geldende wettelijke kaders.

1) de Volkskrant, 27 december 2007